

D E C I Z I E

24 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătoriai

Valeriu Doagă
Dumitru Visternicean
Tamara Chișca – Doneva
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând recursul declarat de Cornel Osadcii, reprezentat de avocatul Lilian Osoian,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Cornel Osadcii împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Talmaci Roman, Primăria municipiului Chișinău, Consiliul municipal Chișinău cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 10 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de Cornel Osadcii, reprezentat de avocatul Lilian Osoian și s-a admis apelul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, s-a casat hotărârea din 01 februarie 2016 a Judecătoriai Buiucani, mun. Chișinău, și s-a pronunțat o hotărâre nouă, prin care s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Cornel Osadcii împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Talmaci Roman, Primăria municipiului Chișinău, Consiliul municipal Chișinău cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și încasarea cheltuielilor de judecată,

c o n s t a t ă:

La data de 04 noiembrie 2015, Cornel Osadcii a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantul, Cornel Osadcii a indicat că, deși se afla în lista colaboratorilor ce solicită îmbunătățirea condițiilor de trai, pînă la momentul adresării în instanța de judecată nu a fost asigurat cu spațiu locativ.

Reclamantul, Cornel Osadcii a invocat că, prin hotărârea din 26 noiembrie 2009 a Curții de Apel Chișinău s-a obligat Consiliul Municipal Chișinău să-i acorde reclamantului spațiu locativ, conform normelor stabilite. Hotărârea menționată a devenit irevocabilă și executorie.

Reclamantul a indicat că, prin încheierea din 09 aprilie 2010 a Oficiului de executare Centru s-a intentat procedura de executare a hotărârii menționate supra. Iar, prin încheierea din 08 noiembrie 2010 a Oficiul de executare s-a aplicat sechestru pe apartamentul xxxx, mun. Chișinău, menținută prin hotărârea din 15 februarie 2011 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău și casată prin decizia din 26 mai 2011 a Curții de Apel Chișinău.

Reclamantul, Cornel Osadcii a mai menționat că, s-a adresat cu mai multe plângeri către Primăria municipiului Chișinău și Consiliul municipal Chișinău, prin care a solicitat executarea hotărârii din 26 noiembrie 2009 a Curții de Apel Chișinău, însă autoritățile menționate au indicat că sunt în imposibilitate de a executa această hotărâre din lipsa spațiilor locative și a mijloacelor financiare pentru construcția lor.

Reclamantul a invocat că, prin neexecutarea hotărârii din 26 noiembrie 2009 a Curții de Apel Chișinău, i-au fost încălcate drepturile prevăzute de Articolul 6 și 13 al CEDO și de Articolul 1 al Protocolului 1 CEDO, și anume: dreptul la judecarea cauzei într-un termen rezonabil, accesul la justiție, dreptul la protecția proprietății, precum și nu beneficiază de un recurs intern efectiv pentru a înceta încălcarea drepturilor sale.

Reclamantul Cornel Osadcii a indicat că, prin neexecutarea hotărârii din data de 26 noiembrie 2009 a Curții de Apel Chișinău i-a fost cauzat un prejudiciu material în mărime de 252 518 lei. Astfel, la 29 iunie 2012 reclamantul a încheiat cu Svetlana Golovco un contract de locațiune, prin care a închiriat apartamentul situat pe adresa xxxx, pe un termen de 2 ani și 11 luni, cu o plată lunară de 350 euro. Iar, la 30 aprilie 2015 Cornel Osadcii a încheiat cu Svetlana Golovco un contract de locațiune, prin care a închiriat același apartament, pe un termen de 2 ani și 11 luni, cu o plată lunară de 350 euro.

În drept, reclamantul și-a întemeiat acțiunea în baza Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

Reclamantul Cornel Osadcii a solicitat constatarea faptului încălcării drepturilor prevăzute la articolul 6, 13 CEDO și articolul 1 al Protocolului Adițional la CEDO, încasarea din contul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al RM a sumei de 4 000 euro, cu titlu de prejudiciu moral, a sumei de 252 518 lei, cu titlu de prejudiciu material și a cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 15 decembrie 2015 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău au fost atrași în proces în calitate de intervenienți accesorii executorul judecătoresc Roman Talmaci și Primăria municipiului Chișinău și Consiliul municipal Chișinău.

Prin hotărârea din 01 februarie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Cornel Osadcii împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Talmaci Roman, Primăria municipiului Chișinău, Consiliul municipal Chișinău cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a

hotărârii judecătorești și încasarea cheltuielilor de judecată. S-a constatat încălcarea drepturile lui Cornel Osadci garantate de art. 6 CEDO și art. 1 protocolul 1 adițional la CEDO, cauzate prin neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii din 26 noiembrie 2009 a Curții de Apel Chișinău, în perioada 19 martie 2010 până la 30 noiembrie 2015. S-a încasat de la bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al RM, în beneficiul lui Cornel Osadci, suma de 25 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral, suma de 252 518 lei, cu titlu de prejudiciu material, cauzat prin neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii din 26 noiembrie 2009 a Curții de Apel Chișinău, în perioada 19 martie 2010 până la 30 noiembrie 2015 și suma de 3 628, 20 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată. În rest, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Cornel Osadci împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Talmaci Roman, Primăria municipiului Chișinău, Consiliul municipal Chișinău cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și încasarea cheltuielilor de judecată.

Iar, prin decizia din 21 aprilie 2016 a Curții de Apel Chișinău s-au respins apelurile declarate de Cornel Osadci și Ministerul Justiției al RM și s-a menținut hotărârea din 01 februarie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău.

Prin decizia din 28 septembrie 2016 a Curții Supreme de Justiției s-au admis recursurile declarate de Cornel Osadci și Ministerul Justiției al RM și s-a casat decizia din 21 aprilie 2016 a Curții de Apel Chișinău, cu trimiterea cauzei, spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Iar, prin decizia din 09 martie 2017 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Ministerul Justiției al RM și s-a admis apelul declarat de Cornel Osadci, reprezentat de avocatul Lilian Osoian, s-a casat parțial hotărârea din 01 februarie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău și s-a emis o nouă hotărâre, prin care s-a încasat de la bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al RM, în beneficiul lui Cornel Osadci, suma de 1 800 euro, cu titlu de prejudiciu moral, pentru perioada 12 aprilie 2012 până la 30 noiembrie 2015, suma de 5 400 lei, cu titlu de prejudiciu material cauzat prin neexecutarea în termen rezonabil timp de 3 ani a hotărârii din 26 noiembrie 2009 a Curții de Apel Chișinău. În rest, s-a menținut hotărârea din 01 februarie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău.

Prin decizia din 18 octombrie 2017 a Curții Supreme de Justiției s-au admis recursurile declarate de Cornel Osadci și Ministerul Justiției al RM și s-a casat decizia din 09 martie 2017 a Curții de Apel Chișinău, cu trimiterea cauzei, spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Iar, prin decizia din 10 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Cornel Osadci, reprezentat de avocatul Lilian Osoian și s-a admis apelul declarat de Ministerul Justiției al RM, s-a casat hotărârea din 01 februarie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău și s-a emis o nouă hotărâre, prin care s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Cornel Osadci împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Talmaci Roman, Primăria municipiului Chișinău, Consiliul municipal Chișinău cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și încasarea cheltuielilor de judecată.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni, de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

După cum denotă materialele cauzei, copia deciziei motivate din data de 10 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost expediată participanților la proces, prin poșta electronică, la data de 13 iunie 2018, conform informației anexate la materialele cauzei (f.d.183 vol. I).

În aceste circumstanțe, instanța de recurs precizează că, recursul a fost declarat de Cornel Osadcii, reprezentat de avocatul Lilian Osoian, la 05 iulie 2018, cu respectarea termenului indicat la art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă.

Prin cererea de recurs, recurentul, Cornel Osadcii, reprezentat de avocatul Lilian Osoian a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei din 10 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 01 februarie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie admisă integral, cererea de chemare în judecată depusă de Cornel Osadcii împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Talmaci Roman, Primăria municipiului Chișinău, Consiliul municipal Chișinău cu privire la repararea prejudiciului, cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de recurs, suplimentar celor indicate în cererea de chemare în judecată, recurentul, Cornel Osadcii, reprezentat de avocatul Lilian Osoian a indicat că, hotărârea din 26 noiembrie 2009 a Curții de Apel Chișinău nu se execută mai mult de 6 ani.

Astfel, recurentul menționează că, prin neexecutarea hotărârii din 26 noiembrie 2009 a Curții de Apel Chișinău, i-a fost cauzat un prejudiciu moral în mărime de 4 000 euro și un prejudiciu material în sumă de 252 518 lei, care constituie plata pentru chirie, achitată în baza contractelor de locațiune din 29 iunie 2012 și din data de 30 aprilie 2015, încheiate între Cornel Osadcii cu Svetlana Golovco.

Recurentul, Cornel Osadcii a menționat că, la data de 02 septembrie 2015, a încheiat cu primarul municipiului Chișinău, Dorin Chirtoacă, tranzacție de împăcare în vederea executării documentului nr.3-3681/09 din 26 noiembrie 2009, prin care Primarul municipiului Chișinău s-a obligat să achite reclamantului, costul mediu al unui apartament cu trei odăi, în mun. Chișinău, în sumă de 54 448 euro, până la data de 01 octombrie 2015. Astfel, deoarece tranzacția menționată supra, nu a fost executată până la 01 octombrie 2015, Cornel Osadcii s-a adresat la 04 noiembrie 2015 cu prezenta acțiune în instanța de judecată.

La fel, recurentul a indicat că, prejudiciul cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se repară indiferent de vinovăția instanței de judecată, a organului de urmărire penală, a organului responsabil de executarea hotărârilor judecătorești sau a instituției de stat debitoare.

Recurentul a mai invocat că, conform jurisprudenței CEDO, termenul rezonabil de executare a unei hotărâri judecătorești este de 12 luni, iar în litigiul dedus judecății, hotărârea din 26 noiembrie 2009 a Curții de Apel Chișinău nu a fost executată 05 ani 08 luni și 11 zile.

La fel, recurentul a menționat că, instanța de apel eronat a justificat neexecutarea hotărârii judecătorești irevocabile de către autoritățile publice locale, fapt ce contravine Recomandării nr. 6 a Curții Supreme de Justiție.

Recurentul Cornel Osadcii a indicat că, obiectul examinării prezentei cauzei îl constituie repararea prejudiciului în urma încălcării termenului rezonabil de executare a hotărârii judecătorești și nicidecum dreptul la locuință a recurentului.

Recurentul a invocat că, o autoritate publică nu poate să invoce lipsa fondurilor și a spațiului locativ alternativ, ca temei pentru neexecutarea unei hotărâri judecătorești.

De asemenea, recurentul a indicat că, instanța de apel nu a indicat care au fost criteriile aplicate pentru a stabili rezonabilitatea termenului de executare a hotărârii din 26 noiembrie 2009 a Curții de Apel Chișinău

Totodată, recurentul a menționat că, pe rolul CtEDO se află spre examinare cererea nr. 51662/12 Osadcii versus Moldova cu privire la repararea din partea Republicii Moldova a prejudiciului material și moral pentru încălcarea termenului rezonabil de executare a hotărârii din 26 noiembrie 2009 a Curții de Apel Chișinău, care a fost comunicată Guvernului Republicii Moldova.

La data de 27 iulie 2018, în adresa intimatului, Ministerul Justiției al RM a fost expediată copia recursului declarat de către Cornel Osadcii, reprezentat de avocatul Lilian Osoian, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, însă pînă la examinarea recursului, intimatul, Ministerul Justiției al RM nu a depus referință, prin care să-și expună opinia asupra cererii de recurs depusă de către Cornel Osadcii, reprezentat de avocatul Lilian Osoian.

Prin încheierea din 17 octombrie 2018 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de către Cornel Osadcii, reprezentat de avocatul Lilian Osoian, împotriva deciziei din data de 10 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost considerat admisibil.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de Cornel Osadcii, reprezentat de avocatul Lilian Osoian, urmează a fi admis, se casează integral decizia din 10 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din data de 01 februarie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Cornel Osadcii împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Talmaci Roman, Primăria municipiului Chișinău, Consiliul municipal Chișinău cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și încasarea cheltuielilor de judecată, și se pronunță o nouă hotărâre, după cum urmează, se admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de Cornel Osadcii împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Roman Talmaci, Primăria municipiului Chișinău, Consiliul municipal Chișinău cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și încasarea cheltuielilor de judecată. Se constată încălcarea drepturilor lui Cornel Osadcii garantate de articolul 6 CEDO și art. 1 Protocolul nr 1 Adițional la CEDO, cauzate prin neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii din data de 26 noiembrie 2009 a Curții de Apel Chișinău, în perioada 12 aprilie 2012 - 30 noiembrie 2015. Se încasează de la bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al RM, în beneficiul lui Cornel Osadcii, suma de 15 000 lei, cu titlu de

prejudiciu moral, cauzat prin neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii din data de 26 noiembrie 2009 a Curții de Apel Chișinău, în perioada 12 aprilie 2012 - 30 noiembrie 2015, suma de 28, 20 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată și suma de 3 600 lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică. În rest, se respinge cererea de chemare în judecată depusă de Cornel Osadci împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Talmaci Roman, Primăria municipiului Chișinău, Consiliul municipal Chișinău cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și încasarea cheltuielilor de judecată, din următoarele considerente.

În conformitate art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Articolul 444 din Codul de procedură civilă consemnează că, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Iar, în conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Din materialele cauzei, Colegiul reține că, în motivarea acțiunii, reclamantul, Cornel Osadci a indicat că, prin hotărârea din 26 noiembrie 2009 a Curții de Apel Chișinău s-a obligat Consiliul Municipal Chișinău să-i acorde reclamantului spațiu locativ, conform normelor stabilite. Hotărârea menționată a devenit irevocabilă și executorie, prin neatacare.

Reclamantul a indicat că, prin încheierea din 09 aprilie 2010 a Oficiului de executare Centru s-a intentat procedura de executare a hotărârii menționate supra. Ulterior, reclamantul s-a adresat cu mai multe plângeri către Primăria municipiului Chișinău și Consiliul municipal Chișinău, prin care a solicitat executarea hotărârii din 26 noiembrie 2009 a Curții de Apel Chișinău, însă autoritățile menționate au indicat că sunt în imposibilitate de a executa această hotărâre din lipsa spațiilor locative și a mijloacelor financiare pentru construcția lor.

Colegiul relevă că, reclamantul Cornel Osadci a solicitat constatarea faptului încălcării drepturilor prevăzute la articolul 6, 13 CEDO și articolul 1 al Protocolului nr. 1 Adițional la CEDO, încasarea din contul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al RM sumei de 4 000 euro, cu titlu de prejudiciu moral, suma de 252 518 lei, cu titlu de prejudiciu și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 01 februarie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, s-a admis parțial, cererea de chemare în judecată depusă de Cornel Osadci împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Talmaci Roman, Primăria municipiului Chișinău, Consiliul municipal Chișinău cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și încasarea cheltuielilor de judecată. S-a constatat încălcarea drepturilor lui Cornel Osadci garantate de art. 6 CEDO și art. 1 Protocolul nr. 1 Adițional la CEDO, cauzate prin neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii din data de 26 noiembrie 2009 a Curții de Apel Chișinău în perioada 19 martie 2010 pînă la 30 noiembrie 2015. S-a încasat de la bugetul de stat, prin intermediul Ministerului

Justiției al RM, în beneficiul lui Cornel Osadcii, suma de 25 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral, suma de 252 518 lei, cu titlu de prejudiciu material, cauzat prin neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii din 26 noiembrie 2009 a Curții de Apel Chișinău, în perioada 19 martie 2010 pînă la 30 noiembrie 2015 și suma de 3 628, 20 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată. În rest, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Cornel Osadcii împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Talmaci Roman, Primăria municipiului Chișinău, Consiliul municipal Chișinău cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și încasarea cheltuielilor de judecată.

Iar, prin decizia din 10 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Cornel Osadcii și s-a admis apelul declarat de Ministerul Justiției al RM, reprezentat de avocatul Lilian Osoian, s-a casat hotărârea din 01 februarie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău și s-a emis o nouă hotărâre, prin care s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Cornel Osadcii împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Talmaci Roman, Primăria municipiului Chișinău, Consiliul municipal Chișinău cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și încasarea cheltuielilor de judecată.

Cu referire la pretenția reclamantului Cornel Osadcii cu privire la constatarea faptului încălcării drepturilor prevăzute de articolele 6 și 13 a CEDO și articolul 1 al Protocolului 1 Adițional la CEDO, prin neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii din 26 noiembrie 2009 a Curții de Apel Chișinău, Colegiul relevă următoarele.

Conform art. 1 alin. (2) al Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, aplicarea și interpretarea termenilor din prezenta lege se fac prin prisma legislației naționale, a prevederilor Convenției europene pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și a jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului.

Astfel, Colegiul reține că, CtEDO a menționat că, dreptul de acces la justiție garantat de art. 6 alin. (1) CEDO, ar rămâne iluzoriu dacă sistemul legal intern al statului ar permite ca o hotărâre definitivă și obligatorie să rămână inoperantă, în detrimentul uneia dintre părți. Este de neconceput ca articolul 6 CEDO, să descrie în detaliu garanțiile procedurale oferite părților, proceduri care sunt echitabile, publice și se desfășoară într-un termen cât mai scurt cu putință, fără a proteja executarea hotărârilor judecătorești.

Instanța de recurs menționează că, în interpretarea articolului 6 CEDO, executarea unei hotărâri judecătorești trebuie privită ca parte integrantă a unui proces. Chiar dacă putem admite că statele contractante, în anumite circumstanțe excepționale, în limitele marjei de apreciere care le este oferită de Convenție, în materia reglementării folosirii bunurilor, pot interveni într-o procedură de executare a unei hotărâri judecătorești, o asemenea intervenție nu poate avea ca efect împiedicarea, invalidarea sau întârzierea executării, cu atât mai mult acestea nu pot repune în discuție problema fondului acestei hotărâri.

Conform art. 2 alin (1-2) al Legii privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești nr. 87 din data de 21 aprilie 2011, orice persoană fizică sau juridică ce consideră că i-a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești poate adresa în instanță de judecată o cerere de chemare în judecată privind constatarea unei astfel de încălcări și repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare, în condițiile stabilite de prezenta lege și de legislația procesuală civilă. Repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se face doar în măsura în care încălcarea a avut loc din cauze ce nu pot fi imputate exclusiv persoanei care a depus cererea de reparare a prejudiciului (denumită în continuare reclamant).

Instanța de recurs indică că, prin hotărârea din 26 noiembrie 2009 a Curții de Apel Chișinău (f.d.11-12 vol. I), Consiliul municipal Chișinău a fost obligat să-i acorde lui Cornel Osadcii spațiu locativ, sub formă de apartament sau casă separată, conform normelor stabilite de art. 42 Codul cu privire la locuințe. Respectiv, prin hotărârea irevocabilă menționată supra, Cornel Osadcii a obținut dreptul privind acordare spațiului locativ, conform normelor în vigoare.

Colegiul relevă că, Cornel Osadcii a prezentat documentul executoriu, spre executare la Oficiul de executare Centru la data de 19 martie 2010 (f.d.13 vol. I), iar executorul judecătoresc a întreprins diverse măsuri de asigurare a executării, însă acestea nu s-au soldat cu executarea hotărârii din 26 noiembrie 2009 a Curții de Apel Chișinău. Astfel, prin încheierea executorului judecătoresc nr.026-12-959/2010 din 08 noiembrie 2010, s-a aplicat interdicția de înstrăinare a apartamentului xxxx, care prin decizia din 26 mai 2011 a Curții de Apel Chișinău a fost anulată (f.d.16,105-107).

Instanța de recurs indică că, conform răspunsurilor emise de Primăria municipiului Chișinău (f.d.18 Vol. I) motivele invocate de autoritatea publică locală pentru neexecutarea hotărârii din 26 noiembrie 2009 a Curții de Apel au fost lipsa fondului locativ în mun. Chișinău, precum și lipsa mijloacelor financiare.

La data de 07 aprilie 2014, la cererea creditorului Cornel Osadcii, procedura de executare a fost preluată de către executorul judecătoresc Roman Talmaci (f.d.19 vol. I), care a întreprins diverse măsuri de asigurare a executării, și anume a somat debitorii de a executa hotărârea judecătorească (f.d.20 vol. I), însă Primăria municipiului Chișinău prin scrisoarea adresată executorului judecătoresc (f.d.112 vol. I) a comunicat repetat că, hotărârea din 26 noiembrie 2009 a Curții de Apel nu putea fi executată din lipsa spațiului locativ liber în mun. Chișinău, precum și din lipsa mijloacelor financiare.

Astfel, Colegiul relevă că, executorul judecătoresc a întreprins măsuri în vederea executării titlului executoriu, însă din răspunsurile Primăriei municipiului Chișinău acesta nu a fost executată din lipsa spațiului locativ liber în mun. Chișinău.

Totodată, instanța de recurs reține că, între Primăria mun. Chișinău, în calitate de debitor și Cornel Osadcii, în calitate de creditor, la data de 02 septembrie 2015, a fost încheiată tranzacția de împăcare, întru executarea documentul nr.3-3681/09 din 26 noiembrie 2009 emis de către Curtea de Apel Chișinău (f.d.90 vol. I). Conform tranzacției menționate, Primăria municipiului Chișinău s-a obligat să achite lui Cornel

Osadcii, costul mediu al unui apartament cu trei odăi în mun. Chișinău, în sumă de 54 448 euro, în lei la cursul oficial al BNM în ziua achitării, fiind stabilit termenul de achitare pînă la 01 octombrie 2015.

Iar, conform ordinului de plată nr. 1485 din 30 noiembrie 2015, Primăria municipiului Chișinău a transferat la contul executorului judecătoresc Roman Talmaci suma de 1 158 610 lei, ceea ce constituia 54 448 euro, conform cursului BNM la data plății (f.d.100 vol. I).

Colegiul indică că, faptul executării la 30 noiembrie 2015, a hotărârii din 26 noiembrie 2009 a Curții de Apel, măsură favorabilă reclamantului, în principiu, nu este suficientă pentru a-l priva de calitatea de „victimă”, decât dacă autoritățile naționale au recunoscut încălcarea Convenției și au acordat despăgubiri (cauza Botezatu vs. Republica Moldova)

La fel, Colegiul relevă că, prin hotărârea din 12 aprilie 2012 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, s-a constatat încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii din 26 noiembrie 2009 a Curții de Apel Chișinău și s-a încasat de la bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Finanțelor, în beneficiul lui Cornel Osadcii suma de 10 140 lei, dintre care 5 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral și 5 140 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată (f.d.45-50 vol. II). Iar, prin decizia din data de 19 iunie 2012 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea de recurs declarată de Cornel Osadcii și s-a menținut hotărârea din 12 aprilie 2012 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău (f.d.51-57 vol. II).

Astfel, Colegiul indică că, încălcarea dreptului lui Cornel Osadcii la executarea în termen rezonabil a hotărârii din 26 noiembrie 2009 a Curții de Apel Chișinău, garantat de art. 6 al CEDO a fost constatată prin hotărârile menționate supra, cu obiect similar, și anume încasarea prejudiciului material și moral, în condițiile Legii privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești nr. 87 din 21 aprilie 2011, ca urmare a neexecutării hotărârii din data de 26 noiembrie 2009 a Curții de Apel Chișinău.

Iar, în conformitate cu art. 123 alin. (2) Cod de procedură civilă, faptele stabilite printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă într-o cauză civilă soluționată anterior în instanță de drept comun sau în instanță specializată sunt obligatorii pentru instanța care judecă cauza și nu se cer a fi dovedite din nou și nici nu pot fi contestate la judecarea unei alte cauze civile la care participă aceleași persoane.

Respectiv, instanța de recurs conchide că, neexecutarea continuă a hotărârii din 26 noiembrie 2009 a Curții de Apel Chișinău, a avut loc din 19 martie 2010, data cînd Cornel Osadcii a prezentat documentul executoriu, spre executare la Oficiul de executare Centru (f.d.13 vol. I), pînă la data 30 noiembrie 2015, cînd Primăria municipiului Chișinău a transferat la contul executorului judecătoresc Roman Talmaci suma de 1 158 610 lei, în scopul executării hotărârii din 26 noiembrie 2009 a Curții de Apel Chișinău (f.d.100 vol. I), însă prin hotărârea din 12 aprilie 2012 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău a fost deja constatată încălcarea dreptului lui Cornel Osadcii la executarea în termen rezonabil a hotărârii din 26 noiembrie 2009 a Curții de Apel Chișinău, în perioada 19 martie 2010 - 12 aprilie 2012.

În acest context, Colegiul relevă că, neexecutarea documentului executoriu generată de lipsa spațiului locativ și a surselor financiare constituie temei de a constata

încălcarea drepturilor prevăzute de articolele 6 și 13 a CEDO și articolul 1 al Protocolului 1 Adițional la CEDO. Ori, o autoritate statală nu poate invoca lipsa fondurilor sau lipsa locuințelor pentru a motiva încălcarea termenului rezonabil de executare a hotărârii judecătorești (cauza Prodan c. Moldovei).

Totodată, instanța de recurs relevă că, prin hotărârea din 12 aprilie 2012 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, s-a constatat încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii din 26 noiembrie 2009 a Curții de Apel Chișinău, respectiv prin hotărârea din 12 aprilie 2012 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău s-a constatat încălcarea dreptului lui Cornel Osadcii la executarea în termen rezonabil a hotărârii din 26 noiembrie 2009 a Curții de Apel Chișinău, pentru perioada de la data de 19 martie 2010, data când Cornel Osadcii a prezentat documentul executoriu, spre executare la Oficiul de executare Centru (f.d.13 vol. I) pînă la data pronunțării hotărârii, 12 aprilie 2012.

Astfel, încălcarea dreptului lui Cornel Osadcii la executarea în termen rezonabil a hotărârii din 26 noiembrie 2009 a Curții de Apel Chișinău, în perioada 19 martie 2010 - 12 aprilie 2012 a fost deja constatată, fiind dispusă încasarea prejudiciului moral în mărime de 5 000 lei, prin hotărârea din 12 aprilie 2012 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, menținută prin decizia din 19 iunie 2012 a Curții de Apel Chișinău.

Respectiv, instanța de recurs constată că, neexecutarea hotărârii din data de 26 noiembrie 2009 a Curții de Apel Chișinău, în perioada 12 aprilie 2012, data pronunțării hotărârii Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, prin care s-a constatat încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii din 26 noiembrie 2009 a Curții de Apel Chișinău, pînă la data 30 noiembrie 2015, când Primăria municipiului Chișinău a transferat la contul executorului judecătoresc Roman Talmaci suma de 1 158 610 lei, în scopul executării hotărârii din 26 noiembrie 2009 a Curții de Apel Chișinău, constituie o încălcare a dreptului reclamantului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și prezintă o violare a dreptului subiectiv al acestuia, garantat de art. 6 par. (1) CEDO.

De asemenea, instanța de recurs relevă că, reclamantul, Cornel Osadcii a menționat că, pe rolul CtEDO s-a aflat spre examinare cererea nr. 51662/12 Osadcii versus Moldova cu privire la repararea din partea Republicii Moldova a prejudiciului material și moral pentru încălcarea termenului rezonabil de executare a hotărârii din 26 noiembrie 2009 a Curții de Apel Chișinău, care a fost comunicată Guvernului Republicii Moldova.

Cu referire la pretinsa violare a dreptului subiectiv al reclamantului Cornel Osadcii, garantat de art. 1 Protocolul 1 din CEDO, Colegiul reține că, conform jurisprudenței CtEDO (cauza Stran Greek Refmeries vs. Grecia din data de 09 decembrie 1994, § 59), o „pretenție” sau o „creanță” poate constitui un „bun” în sensul articolului 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție, dacă ea este suficient de certă pentru a fi executorie.

Astfel, prin prisma acestui principiu, instanța de recurs apreciază că, hotărârea din 26 noiembrie 2009 a Curții de Apel Chișinău, prin care Consiliul municipal Chișinău a fost obligat să-i acorde lui Cornel Osadcii spațiu locativ, sub formă de apartament sau casă separată, conform normelor stabilite de art. 42 Codul cu privire la locuințe, este executorie și suficient de certă pentru a permite reclamantului de a

invoca, în mod întemeiat că, prin neexecutarea hotărârii menționate, este privat de un bun, în sensul art. 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție.

Respectiv, Colegiul conchide că, prin neexecutarea hotărârii din data de 26 noiembrie 2009 a Curții de Apel Chișinău s-a încălcat dreptului lui Cornel Osadcii garantat de art. 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție.

Cu referire la pretenția reclamantului Cornel Osadcii privind încasarea sumei 252 518 lei, cu titlu de prejudiciu material, pentru perioada de neexecutare, 19 martie 2010 - 30 noiembrie 2015 instanța de recurs reține următoarele.

Conform art. 5 alin. (1) din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011, în urma constatării faptului că a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, instanța de judecată decide asupra acordării unei satisfacții echitabile de la bugetul de stat în contul reparării prejudiciului moral, material, precum și a costurilor și a cheltuielilor de judecată.

Iar, conform prevederilor art. 14 alin. (2) Codul civil, se consideră prejudiciu cheltuielile pe care persoana lezată într-un drept al ei le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului încălcat, pierderea sau deteriorarea bunurilor sale (prejudiciu efectiv), precum și beneficiul neobținut prin încălcarea dreptului (venitul ratat).

Instanța de recurs relevă că, reclamantul Cornel Osadcii a invocat că, prin neexecutarea hotărârii din 26 noiembrie 2009 a Curții de Apel Chișinău i-a fost cauzat un prejudiciu material în mărime de 252 518 lei, și anume la 29 iunie 2012 reclamantul a încheiat cu Svetlana Golovco un contract de locațiune, prin care a închiriat apartamentul situat pe adresa xxxx, pe un termen de 2 ani și 11 luni, cu o plată lunară de 350 euro. Iar, la 30 aprilie 2015 Cornel Osadcii a încheiat cu Svetlana Golovco un contract de locațiune, prin care a închiriat același apartament, pe un termen de 2 ani și 11 luni, cu o plată lunară de 350 euro.

În conformitate cu art. 130 alin. (1,3-4) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la relevanța, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei. Ca rezultat al aprecierii probelor, instanța judecătorească este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe și respingerea altor probe, precum și argumentarea preferinței unor probe față de altele.

Conform art. 90¹ alin. (3⁴) Cod fiscal, în vigoare la momentul încheierii contractelor de locațiune menționate supra, prevede că subiecții impunerii persoane fizice, care nu desfășoară activitate de întreprinzător și transmit altor persoane decât cele specificate la art.90 alin.(1) în posesie și/sau în folosință (locațiune, arendă, uzufruct) proprietate imobiliară, achită impozit în mărime de 5% din valoarea contractului. Persoanele menționate sînt obligate, în termen de 3 zile de la data încheierii contractului, să înregistreze contractul încheiat la organul fiscal în raza căruia sunt deservite”.

Astfel, Colegiul relevă că, contractele de locațiune încheiate între Svetlana Golovco și Cornel Osadcii la 29 iunie 2012 și 30 aprilie 2015, nu au fost înregistrate

în termen de 3 zile de la data încheierii contractului la organul fiscal în raza căruia sunt deservite.

Mai mult, reclamantul pretinde că, contractul de locațiune încheiat între Svetlana Golovco și Cornel Osadcii la 29 iunie 2012, a fost înregistrat la data de 09 octombrie 2015 la Direcția Fiscală Botanică, după expirarea termenului de 2 ani și 11 luni, pentru care a fost încheiat, iar contractul de locațiune încheiat între Svetlana Golovco și Cornel Osadcii la 30 aprilie 2015, a fost înregistrat la data de 04 octombrie 2015 la Direcția Fiscală Botanică.

Însă, instanța de recurs menționează că, contractele de locațiune încheiate între Svetlana Golovco și Cornel Osadcii la 29 iunie 2012 și 30 aprilie 2015, nu au fost înregistrate conform procedurii stabilite, prin aplicarea ștampilei dreptunghiulare cu număr de înregistrare pe contract, dar a fost lipită pe ultima pagină a contractelor o foiță cu ștampila rotundă a organului fiscal.

De asemenea, Colegiul relevă că, reclamantul a indicat că, contractele de locațiune încheiate între Svetlana Golovco și Cornel Osadcii la 29 iunie 2012 și 30 aprilie 2015 au fost înregistrate la organul fiscal, după încheierea tranzacției de împăcare din 02 septembrie 2015 cu Primăria municipiului Chișinău privind executarea benevolă a hotărârii din 26 noiembrie 2009 a Curții de Apel Chișinău.

Astfel, reclamantul, Cornel Osadcii a indicat că, în baza contractelor menționate a achitat plata chiriei lunare, în baza recipiselor și a ordinele de încasare.

Cu referire la recipisele eliberate de Svetlana Golovco (f.d. 33-66 vol.I), instanța de recurs relevă că, acestea urmează a fi apreciate critic, ori reclamantul nu a prezentat probe pertinente privind întocmirea acestora de fiecare dată când a fost efectuată plata. Mai mult, recipisa din 13 iunie 2012 este eliberată anterior contractului de locațiune din 29 iunie 2012.

Totodată, cu referire la ordinele de încasare a numerarului (f.d.67-74 vol. I), scopul sumelor vărsate pe contul beneficiarului Svetlana Golovco de către Cornel Osadcii, în baza ordinelor de încasare nr. 10542 din 13 mai 2015, nr. 13180 din 02 iunie 2015, nr. 08618 din 01 iulie 2015, nr. 14421 din 23 iunie 2015, nr. 09196 din 28 iulie 2015, nr. 23850 din 01 septembrie 2015, nr. 21230 din 30 septembrie 2015 și nr. 10198 din 13 octombrie 2015, a fost „alimentarea cardului”, „ajutor material”, „ajutor gratuit”, dar nu plata chiriei.

Mai mult, cu referire la contractul de locațiune din 29 iunie 2012 (f.d. 27-29 vol. I), instanța de recurs relevă că, în contractul sus indicat este menționat că, familia este compusă din 4 persoane, deși în certificatul eliberat de Academia „Ștefan cel Mare” a MAI rezultă, că la acea perioadă familia lui Cornel Osadcii era compusă din 3 membrii, el, soția și fiul Maxim, născut la data de 22 octombrie 2008 (f.d.26 vol. I).

Or, Colegiul coroborând probele menționate supra, apreciază critic afirmațiile reclamantului Cornel Osadcii privind achitarea Svetlanei Golovco a plăților pentru chirie, care contravin ordinelor de încasare a numerarului (f.d.67-74 vol. I), în care se indică expres că scopul sumelor vărsate pe contul beneficiarului Svetlana Golovco a fost „alimentarea cardului”, „ajutor material”, „ajutor gratuit”, dar nu plata chiriei.

La fel, instanța de recurs reține că, prin hotărârea din 12 aprilie 2012 a Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău, menținută prin decizia din 19 iunie 2012 a Curții de Apel Chișinău s-a respins pretenția reclamantului Cornel Osadcii, cu privire la

încasarea prejudiciului material, cauzat prin neexecutarea hotărârii din 26 noiembrie 2009 a Curții de Apel Chișinău din în perioada 19 martie 2010 - 12 aprilie 2012.

În aceste circumstanțe, ținând cont de faptul că, nu s-a constatat incontestabil faptul că, prin neexecutarea hotărârii din 26 noiembrie 2009 a Curții de Apel Chișinău, reclamantul Cornel Osadci a suportat anumite cheltuieli pentru plata chiriei, instanța de recurs constată că, reclamantului nu i-a fost cauzat prejudiciul material invocat.

Respectiv, Colegiul conchide că, pretenția reclamantului Cornel Osadci privind încasarea sumei 252 518 lei, cu titlu de prejudiciu material, este neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

Cu referire la pretenția reclamantului, Cornel Osadci cu privire la încasarea din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al RM, a sumei în mărime de 4 000 euro, cu titlu de prejudiciul moral, instanța de recurs conchide că, suma pretinsă este una exagerată.

Conform art. 2 alin. (3) al Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, prejudiciul cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se repară indiferent de vinovăția instanței de judecată, a organului de urmărire penală, a organului responsabil de executarea hotărârilor judecătorești sau a instituției de stat debitoare.

Art. 2 alin. (6) al Legii citate supra, statuează că, mărimea reparației prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se stabilește de instanța de judecată în fiecare caz în parte, în funcție de circumstanțele cauzei în cadrul căreia a fost comisă încălcarea, precum și de pretențiile invocate de reclamant, de complexitatea cauzei, de comportamentul reclamantului, de conduita organului de urmărire penală, a instanței de judecată și a autorităților relevante, de durata încălcării și de importanța procesului pentru reclamant.

Iar, art. 4 alin. (1) al Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, prevede că, sarcina probațiunii lipsei de încălcare a dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine Ministerului Justiției al RM.

Totodată, conform art. 1422 alin. (1-2) Cod civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferințe psihice sau fizice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislație, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin echivalent bănesc. Prejudiciul moral se repară indiferent de existența și întinderea prejudiciului patrimonial

Astfel, cu referire la cuantumul prejudiciului moral, Colegiul relevă că, unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echității, care exprimă că, indemnizația trebuie să prezinte o justă și integrală despăgubire. În

temeiul CEDO, acest criteriu se traduce prin necesitatea ca, partea vătămată să primească o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral suferit. Quantumul despăgubirilor trebuie astfel stabilit, încât acestea să aibă efect compensatoriu și nu trebuie să constituie nici sume excesive pentru autorii daunelor și nici venituri nejustificative pentru victimele daunelor.

Respectiv, în litigiul dedus judecării, acordarea sumei de 4 000 euro, ar înlătura caracterul de „satisfacție echitabilă” al despăgubirilor și nu ar atinge scopul și finalitatea prevăzută de lege. Ori, la stabilirea quantumului prejudiciului moral, se i-a în considerație interesul sporit, pe care l-a avut sau îl are reclamantul în executarea hotărârii judecătorești, al cărui beneficiar este.

De asemenea, instanța de recurs indică că, pentru a stabili quantumul prejudiciului moral urmează a fi luat în considerație durata neexecutării hotărârii judecătorești. Iar, în litigiul dedus judecării, instanța de recurs a stabilit că, prejudiciul moral poate fi acordat pentru neexecutarea hotărârii din 26 noiembrie 2009 a Curții de Apel Chișinău, doar pentru perioada 12 aprilie 2012 - 30 noiembrie 2015. Ori, prin hotărârea din 12 aprilie 2012 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, s-a încasat deja de la bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Finanțelor, în beneficiul lui Cornel Osadcii suma 5 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral pentru neexecutarea hotărârii din 26 noiembrie 2009 a Curții de Apel Chișinău, în perioada 19 martie 2010 – 12 aprilie 2012.

Colegiul relevă că, conform ordinului de plată nr. 1485 din 30 noiembrie 2015, Primăria municipiului Chișinău a transferat la contul executorului judecătoresc Roman Talmaci suma de 1 158 610 lei, ceea ce constituia 54 448 euro, în scopul executării documentului executoriu nr.3-3681/09 din 26 noiembrie 2009, emis de către Curtea de Apel Chișinău.

Instanța de recurs menționează că, suma de 15 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral, este suficientă pentru acoperirea prejudiciului, cauzat prin neexecutarea hotărârii din 26 noiembrie 2011 a Curții de Apel Chișinău, în perioada 12 aprilie 2012 – 30 noiembrie 2015. Or, suma de 5000 lei este rezonabilă pentru acoperirea diferenței de prejudiciu, cauzat prin neexecutarea continuă a documentului executoriu, pentru perioada de referință.

Cu referire la pretenția reclamantului Cornel Osadcii, privind încasarea sumei de 3 628,20 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată, Colegiul menționează următoarele.

În conformitate cu art. 94 alin. (1) din Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pîrîtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

Astfel, reclamantul Cornel Osadcii a suportat cheltuieli de judecată, pentru multiplicarea copiilor de pe înscrisurile anexate la cererea de chemare, în sumă de 28,20 lei, conform bonului de plată XL 990145 (f.d.89 vol. I).

Totodată, în conformitate cu art. 96 alin. (1 – 1¹) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile. Cheltuielile menționate la alin.(1) se compensează

părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Instanța de recurs indică că, conform bonului de plată seria EZ nr.394397 din data de 01 decembrie 2015, reclamantul Cornel Osadci a achitat în contul Cabinetului Avocatului „Lilian Osoian” suma de 3 600, cu titlu de plată a serviciilor juridice în prezenta cauză civilă (f.d.88 vol. I).

La determinarea cuantumului compensației acordate, instanța de judecată, pentru a face o apreciere corectă, va ține cont de: complexitatea cauzei; noutatea și dificultatea problemelor juridice ridicate în speță; aportul avocatului la soluționarea cauzei; timpul și munca depusă de avocat; aptitudinile special necesare pentru a acorda asistența (cunoștințe tehnice speciale, cunoașterea profundă a unor reglementări de profil, cunoașterea limbilor străine, a altor procedee de comunicare cu clienți specifici etc.); faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; rezultatul obținut; restricțiile de timp impuse de client și de circumstanțele cauzei; natura și durata relației dintre avocat și client; experiența, reputația și abilitatea avocatului; justificarea și ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; suma despăgubirilor pretinse/obținute în cauză.

Prin urmare, ținând cont de gradul de complexitate a prezentei cauze, modul în care cererea de chemare în judecată au fost pregătite pentru depunerea în instanță, timpul necesar pentru întocmirea cererii de chemare în judecată, ședințele de judecată la care a participat avocatul, instanța de recurs apreciază că, cheltuielile de asistență juridică pentru prima instanță, în mărime de 3 600 lei, sunt necesare și rezonabile.

Distinct justificărilor expuse supra, instanța de recurs învederează jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care statuează că, întinderea motivării depinde de diversitatea mijloacelor pe care o parte le poate ridica în instanță, precum și de prevederile legale, de obiceiuri, de principiile doctrinale și de practicile diferite privind prezentarea și redactarea sentințelor și hotărârilor în diferite state (Boldea împotriva României din 15 februarie 2007, paragraful 29; Van den Hurk împotriva Olandei din 19 aprilie 1994, paragraful 61), iar pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evedențieze că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce i-au fost prezentate (Boldea împotriva României din 15 februarie 2007, paragraful 29; Helle împotriva Finlandei din data de 19 februarie 1997, paragraful 60).

La capitolul legalității hotărârilor instanței de judecată, jurisprudența CtEDO în repetate rânduri a statuat necesitatea motivării hotărârilor instanței, unde funcția unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Dreptul de a fi auzit include nu doar posibilitatea de a aduce argumente instanței, dar de asemenea o obligație corespunzătoare a instanței de a arăta, în motivarea sa, motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse. CtEDO a menționat că, este motivată în mod corespunzător o decizie care permite părților să facă uz efectiv de dreptul lor de a face apel (Hirvisaari împotriva Finlandei).

Ca urmare a celor reținute supra, în sensul art. 6 alin. (1) al CEDO, instanța de recurs ține să menționeze că, instanțele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care-și întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale, să prezinte noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor

supuse aprecierii. De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanța de judecată să nu-și motiveze doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii și să nu se rezume doar la probarea concluziilor unei părți.

Reiterând, motivele de fapt și de drept, expuse mai sus, faptul că instanțele ierarhic inferioare au soluționat eronat litigiu, precum și faptul că, recursul declarat de Cornel Osadcii, reprezentat de avocatul Lilian Osoian este întemeiat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, concluzionează de a admite recursul declarat de Cornel Osadcii, reprezentat de avocatul Lilian Osoian, se casează integral decizia din 10 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 01 februarie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Cornel Osadcii împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Talmaci Roman, Primăria municipiului Chișinău, Consiliul municipal Chișinău cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și încasarea cheltuielilor de judecată, și se pronunță o nouă hotărâre, după cum urmează, se admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de Cornel Osadcii împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Roman Talmaci, Primăria municipiului Chișinău, Consiliul municipal Chișinău cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și încasarea cheltuielilor de judecată. Se constată încălcarea drepturilor lui Cornel Osadcii garantate de art. 6 CEDO și art. 1 Protocolul nr. 1 Adițional la CEDO, cauzate prin neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii din 26 noiembrie 2009 a Curții de Apel Chișinău în perioada 12 aprilie 2012 - 30 noiembrie 2015. Se încasează de la bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al RM, în beneficiul lui Cornel Osadcii, suma de 15 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral, cauzat prin neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii din 26 noiembrie 2009 a Curții de Apel Chișinău, în perioada 12 aprilie 2012 - 30 noiembrie 2015, suma de 28, 20 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată și suma de 3 600 lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică. În rest, se respinge cererea de chemare în judecată depusă de Cornel Osadcii împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Talmaci Roman, Primăria municipiului Chișinău, Consiliul municipal Chișinău cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și încasarea cheltuielilor de judecată.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b), art. 445 alin. (2)-(3) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Cornel Osadcii, reprezentat de avocatul Lilian Osoian.

Se casează integral decizia din 10 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 01 februarie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Cornel Osadcii împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Talmaci Roman,

Primăria municipiului Chișinău, Consiliul municipal Chișinău cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și încasarea cheltuielilor de judecată, și se pronunță o nouă hotărâre, după cum urmează:

Se admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de Cornel Osadci împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Roman Talmaci, Primăria municipiului Chișinău, Consiliul municipal Chișinău cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și încasarea cheltuielilor de judecată.

Se constată încălcarea drepturilor lui Cornel Osadci garantate de art. 6 CEDO și art. 1 Protocolul nr.1 Adițional la CEDO, cauzate prin neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii din 26 noiembrie 2009 a Curții de Apel Chișinău în perioada 12 aprilie 2012 - 30 noiembrie 2015.

Se încasează de la bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al RM, în beneficiul lui Cornel Osadci, suma de 15 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral, cauzat prin neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii din 26 noiembrie 2009 a Curții de Apel Chișinău, în perioada 12 aprilie 2012 - 30 noiembrie 2015, suma de 28, 20 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată și suma de 3 600 lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

În rest, se respinge cererea de chemare în judecată depusă de Cornel Osadci împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Talmaci Roman, Primăria municipiului Chișinău, Consiliul municipal Chișinău cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Dumitru Visternicean

Tamara Chișca - Doneva

Victor Burduh

Nina Vascan